N°. 82. A°. 1842.
DINGSDAG, den 11den OCTOBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

BELGIE.

BRUSSEL, 11 Augustus.

Ons Journal de Bruxelles bevatte dezer dagen een breedvoerig artikel over de diepe armoede en den verregaanden nood, in welken de Belgische gemeente, die vroeger voorspoed en welvaart in derzelver weverijen vonden, thans op de droevigste wijze verkwijnen.

» Het is vooral, » zegt genoemd blad, » in West Vlaanderen, dat de crisis zich het nijpendst doet gevoelen; het in oogenschouw nemen der fabrijken aldaar geeft de beste wederlegging van het geroep dier mannen, die, zacht in hun kabinet gezeten, meedoogenloos beweren, dat het hem, die werken wil, nimmer aan werk ontbreekt. Het is eene onwaarheid, dat de wil hiertoe altijd werk doet vinden, en onder de werklieden zijn er niet weinige, die door verregaande armoede gedrongen zijn geweest, tot zelfs hunne weefgetouwen te verkoopen, en zich hierdoor als nu buiten staat zien, eenig werk, al werd het hun ook aangeboden, aan te nemen. Voorts komt de vraag, wel beschouwd, ook nog niet zoo zeer hier op neder, of een ieder werk kan bekomen, dan wel, of de verdiensten van het werk ook zelfs in het schamelst onderhoud des levens kunnen voorzien, en dit is het juist waaraan het veel tijds hapert. Veronderstellen wij, bij voorbeeld, een gezin van vader, moeder en 5 kinderen, de laatsten van 3 tot 10 jaren. Veronderstellen wij al verder, dat de vader nog een weefgetouw bezit: dan kan hij, met van 4 uren des morgens tot des avonds 9 uren te werken, tegenwoordig, dag voor dag gerekend, 60 centimes verdienen; de vrouw kan met spinnen nog 20 hierbij verdienen; de kinderen die nog niets van eenige beteekenis kunnen verdienen, worden het huis uitgejaagd, om hout te rapen of te bedelen. Dit een en ander gaat veel tijds te zamen gepaard. Neemt men nu van de 80 centimes, die man en vrouw te zamen verdienen, 10 centimes voor huishuur en 5 voor kleeding, zoo blijven er 65 centimes over tot het voeden van 7 personen; en dan nog moeten zij op zon en feestdagen volstrekt aan geen eten denken. Nu vragen wij, is dit, bij de tegenwoordige duurte, een middel van bestaan?

Het voorbeeld is zelfs nog gematig gekozen en gegrond op gezinnen, die nog niet als arm genoeg worden beschouwd, om uit eenige kas van barmhartigheid te kunnen trekken. De gezinnen van zeven personen, die 40 centimes verdienen, zijn nog talrijker dan die, welke er 80 beuren, en nog grooter is het getal gezinnen waarin niets wordt verdiend. Men zou eens getal gemeenten kunnen opnoemen, in welke de helft der bevolking van onderstandsgiften, bedelen, of diefstal leeft. Er zijn pachters, die regelmatig twee- of driemaal 's weeks hunne deuren door 200 à 300 bedelaars zien bestormen.

— Te Berlijn hebben zich twee zonderlinge verschijnselen in het godsdienstige opgedaan, die hoezeer zij lijnregt tegenovergestelde uitersten betreffen, gelijkelijk van de dwaasheid getuigen tot welke de mensch door de zucht tot het overdrevene vervallen kan. Terwijl zich namelijk aldaar eene vereeniging van meestal jongelieden gevormd heeft, die zich met geene verbinden niet meer het christendom en den bijbel, maar alleen den menschenlijken geest als de eenige bron der waarheid te zullen erkennen, is van den anderen kant eene verbroedering van lieden ontdekt, wier doel niets minder is dan het ondernemen van een nieuwen kruistogt, tot verovering van het Heilige Land en van het graf des Zaligmakers. Zij bestempelen hunne vereeniging met den naam van het Leeuwenburgverbond, en ieder lid ontvangt bij zijne opneming eene metalen plaat, waarop een leeuw is afgebeeld, waarbij hij zich verbindt mede uit te trekken als het uur van den grooten togt slaat.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 13 Augustus.

Uit Tripoli, in Barbarije, schrijft men van 18 Julij: De nieuwe gouverneur, *Mehemed*-pacha, is op een Turksch fregat aangekomen: hij is aan boord van het Engelsche fregatschip *Locust*, dat ter zijner beschikking gesteld was, de haven binnengeloopen, en is met de aan zijnen rang overeenkomende eerbewijzingen ontvangen. Terstond heeft hij laten aankondigen, dat de sultan de Tripolitanen als waardig beschouwt, alle voorregten te genieten, welke den onderdanen van het Ottomannische rijk worden toegekend, en deze verklaring heeft eene goede uitwerking te weeg gebragt. Eene der eerste handelingen van *Mehemed* pacha was, dat hij aan een der aanhangers van *Abd el Gelil*, die door zijnen voorganger met ketenen beladen in den kerker was geworpen, de vrijheid teruggaf. De zoon van den nieuwen gouverneur is tot bey van Bengasse benoemd. *Askah-Ali*, de voormalige gouverneur van het regentschap, is naar Konstantinopel afgereisd. — De Turksche troepen hebben hunnen marsch naar Sezzan, ter vervolging van de overblijfselen van het leger van *Abd el Gelil*, voortgezet. De familie van dezen bey en zijne meest gecompromitteerde aanhangers zijn in de woestijn onder de zwarte stammen gevlugt.

— Uit Konstantinopel, meld men: Zoo het tot een openbaren oorlog tegen Perzië mogt komen, dan zal de aanval van twee zijden geschieden, namelijk van den kant van Bagdad en Bajazeth. De pacha van Erzeroum heeft bevel gekregen het bevel aan de noordelijke grenzen op zich te nemen. Alle troepen, die in Europa gemist kunnen worden, worden naar Azië gezonden. De infanterie zal te water verzonden worden; de kavallerie zal haren marsch te land door Klein Azië bewerkstelligen. De garde is reeds mobiel gemaakt, en zal misschien reeds in de volgende week de hoofdstad verlaten. Aan den pacha van Mossul is bevel gezonden met 10.000 man zich bij het zuidelijke leger te voegen, hetwelk men op 30 tot 40 duizend man hoopt te brengen. In weerwil van alle deze verontrustende maatregelen, hopen de diplomaten in onze hoofdstad, en het grootste gedeelte van het publiek, dat het tot geenen dadelijken oorlog zal komen. — De nieuwe deputatie der Maronieten verlaat overmorgen de quarantaine; evenwel treedt zij onder zeer ongunstige voorteekenen aan land. Men zegt, namelijk, dat sir *Stratford Canning* zoo even door den bevelhebber der *Phenix* nieuwe instructiën heeft ontvangen, welke hem gelasten in de Maronitische kwestie zich zoo voorzigtig en vriendschappelijk als mogelijk jegens de Porte te gedragen, hetgeen ongeveer hetzelfde is, als deze aangelegenheid aan het goeddunken van den groot-vizier over te laten.

— Uit Neurenberg wordt berigt:

Onder het beschermende toezigt van den Vorst van Taurn en Taxis heeft zich alhier een genootschap gevormd, om de uitvinding van eene nieuwe soort van luchtschip nog in dit jaar in werkdadige uitoefening te brengen. De Heer Leinberger, natuur en werktuigkundige, zal, namelijk, een metalen luchtschip bouwen, dat door middel van stoomkracht in de lucht varen en naar willekeur in iedere rigting kan bestuurd worden. De kosten, die bij wijze van inschrijvingen opgebragt worden, zijn meerendeels reeds gedekt, en de bouw heeft begonnen. Dit luchtstoomschip zal voorloopig voor 50 passagiers en eene 14 daagsche approviandering ingerigt worden, echter in dier voege, dat ingeval van noodzakelijkheid, de verandering tot het aan boord nemen van een drie-of viermalen grooter aantal passagiers ligtelijk is aan te brengen. Alle gevaar door brand, ontploffing, gebrek aan gas enz., is bij voorbaat onmogelijk gemaakt, en zelfs, indien ook het luchtschip midden in bare zee mogt neêrdalen zou het, als stoomboot, en even snel als deze, zijnen koers kunnen voortzetten. Daar een gewone luchtbol in 21 uren 100 Duitsche mijlen aflegt, zoo moet bij dit luchtschip, het als eene archimedische schroef de lucht doorsnijdende, met iedere omwenteling 20 voet beschrijvende roerwiel natuurlijker wijze eene veel grootere snelheid weeg te brengen. Zaakkundigen twijfelen volstrekt niet aan de uitvoerbaarheid, en reeds zien zij, in hunne verbeelding den nieuwen luchtpost in gang, waardoor landstraatwegen, ijzeren spoorwegen, kanalen en rivier vaarwaters zullen overbodig zijn, en waarbij slechts eene enkele zwarigheid zich nog voordoet, die echter ook w. zal te overkomen zijn, namelijk, dat men het nog niet regt er over eens is, hoe en waar de postkantoren en tol grenslinien dan zullen aangelegd worden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Augustus.

Het geloof aan betoovering en duivelskunstenarijen blijft nog altijd op eene schandelijke wijze, op het platte land van ons, anders zoo verlicht, Frankrijk heerschen getuige, onder anderen, het volgende, onlangs in den omtrek van Montpellier plaats gehad hebbende voorval.

In het dorp Raquis Chaudoreille woont eene vrouw, die verleden jaar met eene soort van krankzinnigheid geslagen werd, welke haar vooral deed vreezen en gelooven, dat zij vroeg of laat zou verbranden. Eindelijk zelfs kwam zij er toe van te beweren, dat zij betooverd was, en wel door eenen schrijnwerker uit het dorp, met name *Salles*. Haar man en hare buren begonnen van lieverlede geloof daaraan te slaan, zoo zelfs, dat haar man, *Salles* ontmoetende, dreigde hem te zullen dooden, zoo hij zijne vrouw niet onttooverde.

De lijderesse riep eindelijk de hulp in van eene te Montpellier woonachtige, voor tooverheks gehoudene en haar beroep hiervan makende, vrouw, met name *Cante*. Deze beloofde haar te zullen helpen, kwam in het huis wonen en begon allerlei kun-

stenarijen, waaronder de voornaamste bestond in het afvergen van geld.

De lijderesse verklaarde in den beginne groote verligting te gevoelen, maar zonder dat de booze geest haar evenwel verlaten wilde, en weldra werd zij even erg als te voren. De familie sprak er van, haar den boozen geest door bezweringen te doen uitdrijven en raadpleegde hierover den pastoor van het dorp, die zich niet ongeneigd betoonde zulks te bewerkstelligen, maar begeerde, dat men hem hiertoe de magtiging der hoogere geestelijkheid zou bezorgen. De man der lijderesse ging alzoo de toestemming van den bisschop van Montpellier vragen; in den beginne schijnt dezelve zwarigheid in het geven der vergunning gemaakt te hebben, maar later zich daartoe te hebben laten bewegen.

Weldra was het in het gansche dorp bekend, dat de duivels-bezwering plaats zou grijpen, en de dag daartoe gekomen zijnde, liep de gansche bevolking voor het huis der lijderesse bijeen. Om des te beter de toedrag van de zaak op te nemen, klom een vlugge knaap langs eenen ladder tot aan het raam der kamer, in welke de pastoor en lijderesse zich bevonden, en herhaalde hij van dit zijn observatorium aan de menigte het gesprek, hetwelk hij zeide binnen te hooren, doch voor welks echtheid men overigens niet kan instaan.

De pastoor, den duivel gelast hebbende de lijderesse te verlaten, hoorde hij eene stem uit dezen, die ten antwoord gaf: *Ik zal gaan.* De pastoor nader gevraagd hebbende: *Langs welken weg zult gij vertrekken; door de deur of door het venster?* luidde het antwoord: *Door het venster.* Op het vernemen van deze verklaring dook de luisterende spie, die met zijn oor tegen het raam geleund stond, in aller ijl het hoofd, uit vreeze van met den boozen geest, bij deszelfs wegvliegen, in botsing te kunnen komen, en onder de verzamelde menigte ging een angstig gillen op, wijl zij ieder oogenblik verwachtte, den boozen geest zijne vlugt over haar heen te zullen zien nemen. Maar de booze geest verscheen niet, en de plegtigheid nog altijd voortdurende, begon de spie ook weder op nieuw te gluren en te luisteren; nu deelde hij de menigte mede, dat de lijderes verklaarde, door den *Lijmpot* (een bijnaam van den schrijnwerker *Salles*) betooverd te zijn. Hierop riep dadelijk eene stem uit de menigte, dat men onverwijld eene houtmijt moest bouwen en er *Salles* op moest verbranden. Bij geluk vond deze stem geen weerklank, anders was het gedaan geweest met den zoogenaamden toovenaar, die evenwel, na deze openlijke aantijging, zoo veel van zijne medeburgeren te lijden had, dat hij er eindelijk toe besloot, zijne klagt bij het geregt in te leveren.

Er had een geregtelijk onderzoek plaats, en ten gevolge van hetzelve is de zoogenaamde heks en waarzegster *Conte*, ter zake van bedriegelijke opligting, tot drie maanden gevangenis veroordeeld.

MENGELWERK.

EEN DRIEJARIG KIND ALS GETUIGE VOOR DEN REGTER.

Er doen zich voor de Engelsche geregtshoven soms gevallen op, die wegens derzelver zonderlingheid verbazing moeten wekken. Van dien aard is het volgende geval, hetwelk in de geschiedenis der regtsverhandelingen misschien wel een der merkwaardigste zijner soort mag heeten. Het Londensche blad *the Examiner* berigt uit eene door hetzelve genoemde bron, *the Monmouthshire Merlin*, dat een inwoner van het Prinsdom *Wallis*, Tommy Hopkins genaamd, te *Newport* voor den Mayor, den Heer F. Hughes, en deszelfs adjunct L. Hawkins gebragt en aangeklaagd werd 10 sovereigns en 18 schillings van zijnen oom gestolen te hebben. De beschuldigde had in het vertrek, waar de bedoelde geldsom geborgen geworden was, zonder op het kleine kind te letten, eene pijp zitten rooken. Toen hij heengegaan was, liep de driejarige dochter des huizes naar haren vader en riep: » Paatje, paatje, waarom zijt gij niet gekomen? Tommy heeft het geld genomen en in zijn zak gestoken." De vader overtuigde zich weldra, dat het kind gelijk had; het geld was verdwenen. Nu kwam de zaak voor de hier boven genoemde regters, die langen tijd beraadslaagden, of het kind al dan niet als getuige verhoord mogt worden; zij besloten eindelijk van ja. Het kleine meisje werd op den arm der geregtsminne (*the court nurse*) binnengebragt, en de Mayor deed aan hetzelve de volgende vragen. De Mayor: Bezoekt gij de school? — Het Kind: Ja, Sir! — Mayor: Kunt gij de gebeden opzeggen? — Kind: Ja, Sir! — Mayor: Zegt gij ze alle avonden op? — Kind: Neen, alle avonden. — Mayor: Regt zoo; gij zijt een lief klein meisje. Speelt gij gaarne met ondeugende kinderen? — Kind: Neen, want die zijn stout. — Mayor: Waar gaan zulke kinderen heen, als zij dood zijn? — Kind: Naar beneden in de hel, Sir! — Mayor: En de goede kinderen, waar komen die? — Kind: Hierboven in den hemel. — Mayor: Nu, mijn lief klein meisje, moeten wij u den eed afnemen; gij moet de waarheid spreken; doet gij het niet, zoo komt gij op de plaats, waar de boozen zijn, in de hel. Hier is de Bijbel, dat is het woord Gods. Neem dat boek in de hand, kus het, en zeg dan de waarheid, de geheele waarheid, niets dan de waarheid, zoo waarlijk als gij wilt dat God almagtig u helpen zal? (Blijken van verbazing, gefluister en half luid gemor onder de toeschouwers.) Het kind deed, wat de regter het bevolen had te doen, en verhaalde daarop, dat het in haars vaders huis gespeeld had toen Tommy Hopkins in de kamer kwam, waar hij eene doos opende, er iets zwarts uitnam, en daarop heenging. Hierin bestond de geheele verklaring van het kind, en op dezelve werd de gevangene naar de eerst te houden Assizes verwezen, om er te regt te staan.

MIDDEL OM MATROZEN GENEGENHEID TE WINNEN.

De Koningin van *Grootbrittanje* heeft bij een bezoek, hetwelk zij, vóór eenigen tijd, op het haren titel voerende linieschip *Queen* aflegde, zich bij geheel de vloot door eene enkele uitdrukking eene onvergankelijke gedachtenis gesticht. Zij proefde den scheepskost; en toen haar, bij dit onderzoek, ook een glas grog gereikt werd, zeide zij, na er de lippen aan gezet te hebben: » De grog is niet sterk genoeg." Op deze woorden ging bij al de matrozen een vreugdekreet op, en met trotscheid herhalen zij thans, dat *Engelands* Koningin geene *Teatotaller* is. Men weet, dat deze naam door de Britsche liefhebbers van sterken drank aan de leden en voorstanders der Matigheidsverbintenissen gegeven wordt.

ANECDOTEN UIT NORMANDIJE.

In het door Schoberl uitgegeven werk: *Excursion in Normandy*, (2 Deelen, *Londen* 1841 komen, onder meer andere de bewoners van *Normandije* kenmerkende trekken, ook de volgende voor:

» Een vleeschhouwer uit *Caen* kocht van eenen veehandelaar in de nabuurschap dier stad een kalf. Een paar fleschen cider sloten den koop, en onder het ledigen derzelve vermat zich, al pratende, de vrolijke slager, dat het hem geene moeite kosten zou, het gekochte kalf, bij klaar lichten dag, de stad binnen te smokkelen; dat is te zeggen, met hetzelve onaangehouden het kantoor der tolcommiezen voorbij te gaan, zonder iets te betalen. De veehandelaar verklaarde, dat dit eene volstrekte onmogelijkheid was. Beide gingen hierop over het slagen der onderneming eene weddingschap aan, en de vleeschhouwer bedong alleen, dat de ander hem voor een half uurtje zijnen hond zou leenen. Dezen hond nu stak hij in een' wijden zak, wierp dien over zijnen schouder, en wandelde er mede de stad in. Aan het tolkantoor gekomen, verklaarde hij, niets belastingschuldigs bij zich te hebben, want dat in den zak slechts een hond stak, dien hij zoo even gekocht en in dezer voege met zich gebragt had, opdat hij niet weg mogt loopen. Natuurlijk wilden de tolcommiezen hem hierin op zijn woord niet gelooven, maar vorderden den hond te zien. Na eenig tegenstreven gehoorzaamde de slager, opende den zak, en de hond liep weg. Scheldende en vloekende liep de man hem na. Na verloop van een kwartier uurs was hij hijgende weder aan het tolkantoor, met den zak op den rug. » Gij hebt mij daar een' lieven kuijer laten doen," zeide hij, en ging ongehinderd met het kalf door.

Op zijne reis door *Normandije* hoorde Lodewijk XVI, in den omtrek van *Caen*, eenen boer een vrolijk volksliedje zingen, en vond zoo veel behagen daaraan, dat hij bij het slot van het lied: *bis! bis!* riep. De boer vroeg, wat dat zeggen wilde, en vernam, dat het woord: *nog eens!* beteekende. Hij zong dus zijn liedje nog eens, en toen hij gedaan had, gaf de Koning hem een goudstuk, maar de slimme boer hield andermaal de hand op, en riep: *bis! bis!* met welk geroep hij voortgegaan zou zijn, zoo de Koning hem niet, al lagchende, een tweede goudstuk gereikt, maar tevens daarbij gezegd had: *assez assez.*

Een sterke boer was op zekeren dag, in den omtrek van *Evreux*, trots storm en regen, op het veld blijven arbeiden. Toen hij nu des avonds moede en doornat naar huis kwam, trad hem aan de deur zijn wijfje te gemoet, dat den geheelen dag binnenshuis gebleven was. » Manlief," zeide zij, » het heeft van daag zoo vreeselijk geregend, dat ik onmogelijk water kon gaan halen, en dus nog geen soep voor u heb kunnen koken. Gij evenwel zijt nu toch door en door nat, en zult wel zoo vriendelijk zijn, mij een paar kannen water te halen; natter kunt gij wel niet worden. Tegen de waarheid van dit argument was niets in te brengen. De goede man nam dus de kannen, en haalde, aan de vrij afgelegene bron, het water, dat zijn niet zeer liefderijk noch vlijtig vrouwtje gevorderd had. Toen hij terugkwam, zat zij gemakkelijk bij het vuur. Op eens heft de man beide de kannen in de hoogte, en giet ze zijne vrouw over hoofd en lijf. » Vrouwlief," zeide hij vervolgens, » gij zijt nu even zoo nat als ik, dus kunt gij het water, dat gij behoeft, zelve halen; natter toch kunt gij niet worden."

ADVERTENTIËN.

(31439) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 14den October 1842, des voormiddags om *negen* uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het HUIS en ERF, staande en gelegen aan de *Burenstraat*, La. D. No. 102; aankomende V. W. NIEHENKE.

Paramaribo, den 10 October 1842.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

Scheepstijdingen.

UITGEZEILD.

Den 4den dezer, de Engelsche Schoener Anne, Kapt. John Smith, naar Demerary.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & Cº.